

ÉLETTÜNK

XXXI. évf. 12. szám (31. Jahrg. Nr. 12)

Az európai magyar katolikusok lapja

1999 decemberr

1999 KARÁCSONYÁRA A NAGY JUBILEUM ELŐTT

A külföldön élő r.k. magyarok püspökének 11. körlevele a hívekhez

Kedves magyar testvéreim!

Már csak egy esztendő választ el minket a 2000. jubileumi évtől, amikor különösképp ünnepelni fogjuk a mi Urunk születését ebbe a világba. A Szentatya kívánsága szerint ezt az 1999-es évet az *Atyaisten* mélyebb megismerésére akarjuk fordítani, mint ahogy először Jézus Krisztusra, a Fiúistenre, majd a Szentlélek Úristenre irányítottuk figyelmüket az előző évben.

Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt ridogálsz állatok közt.

Böles bocik szájának langy fuvalma
jobb tán mint csillag-úr szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyúlt...

Becsesnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy „megszületett”!

Szeress hát minket is, koldusokat!
lelkünkben gyújts picit gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.

Babits Mihály (1883-1941)

ÁLDÁSOS ÉS BÉKÉS
KARÁCSONYT
KÍVÁN OLVASÓINK
AZ ÉLETÜNK!

Amikor az Atyáról beszélünk, sajnos a mai nyelvhasználat nem fejezi ki mindazt, amit Róla hiszünk. (Manapság mind az apa, mind az anya kifejezés azt is eszünkbe jutattja, hogy hány apa és anya veti el, hanyagolja el gyermekét!) Pedig a „mennyei Atya” kifejezés elsősorban azt jelenti, hogy ő az élet eredete és fenntartója, aki nemcsak hogy szeretetből hozott létre minket, hanem atyai gondviselésével tenyerén is hordoz, vigyáz reánk, hogy ne ténfergünk el a Hozzá vezető úton, mely az örök boldogságra vezet. Igaz, hogy sokszor nem értjük az ő útjait („Az én útjaim nem a ti utaitok”, Iz 55,8), de mégis hisszük és bizunk Benne, mert ő nemcsak Úristen, vagyis valaki, akinek az egész világra gondja van és mint Teremtő mindent megtehet, hanem Jóisten is, vagyis a mi Atyánk, aki mindig a legjobbat akarja nekünk, akkor is, ha mi most még azt nem látjuk be. Ebben az Atyaistenben hiszünk és Őfeléje törekszünk életünk zarándok útján.

Az Atyának gyermekei vagyunk, hiszen szüleink közreműködésével Tőle származik életünk. Ő küldötte el hozzánk Szent Fiát, (mert annyira szeretett minket), hogy kiváltson a bűn rabságából és megmutassa az utat Őfeléje: ez az út pedig a szerető gyermeki engedelmség útja, amikor mindenben igyekszünk megtenni az ő akaratát. Ő küldte el nekünk a Szentlelket, hogy átjárja életünket és bekapcsoljon minket a Szentháromság szeretetének körforgásába. Mivel a Szentlélek bennünk lakozik és mivel Jézus Krisztus a mi testvérünk, ezért merjünk Vele együtt imádkozni, (ebben az évben különös figyelemmel és elmélyüléssel): *Mi Atyánk!*

Földi életünkben tehát úton vagyunk az atyai ház felé és mint a tékozló fiú, igyekszünk jóvá tenni mulasztásainkat. Az Atya kitárt karokkal vár, ha töredelmes szívvel beismerjük bűneinket és visszatérünk Hozzá a *bűnbánat* szentségében. Ezt illene megtennünk ebben az utolsó előkészületi évben nemcsak egyénileg, hanem az egész magyar nép nevében, bocsánatot kérve az elmúlt századok, de különösképpen az elmúlt évtizedek bűneiért.

Zarándok utunkon azonban meg kell tanulnunk hálálkodni is, és itt Mária, a magyarok Nagyasszonya lehet példaképünk. Az ő hálaéneke, a *Magnificat*, zengjen ajkunkon, amikor visszaemlékezünk 2000 év ajándékaira történelmünk során, de egyéni, családi életünkben is. Ha csak a közelmúlt politikai eseményeire gondolunk, máris felismerjük a Gondviselő Atya kezét, de ugyanakkor látjuk azt is, hogy mennyit kell még imádkoznunk és dolgoznunk,

hogy a magyar jövő szebb legyen. Nem várunk csodákat, de a jó Isten, a mi Atyánk segítségével hozzálátunk az országnak, a nemzet újjáépítéséhez. Ez nemcsak az otthoniak feladata, hanem a miénk is, akik idekint élünk és megpróbálunk hűek maradni a szentistváni örökséghez az idegen környezetben is.

Ebben az esztendőben sajnos csak néhány magyar közösséget tudtam

Pásztorok imádása

A képecske (rézkarc 1750 k.) az európai szakrális grafika legkiválóbb rokokó mestere, az Augsburgi Gottfried Bernhard Göz kezétől származik; az eredetén (150x91 mm) a latin és német szöveg a *Példabeszédek* könyvét idézi: „Aki hajnalig virraszt nálam, megtalál engem”. Szilárdfy Zoltán magánygyűjteményéből.

meglátogatni, mert betegség miatt (sciatikus ideg becsípődés és az azt követő operáció) kénytelen voltam európai és ausztráliai lekipásztori körutamat lemondani. Remélem, hogy az új esztendőben lesz alkalmam ezeket kipótolni. A betegséggel járó szenvedés viszont rávezetett arra, hogy a püspök nemcsak prédikációval, hanem az imádság és a szenvedés apostolságával is segítheti híveit, amit igyekeztem meg is tenni.

Amint tehát zarándok utunkon közeledünk az örök haza felé, örvendezzünk annak a sok ajándéknak, amit karácsony, az Úr Jézus születése hozott számunkra, és sóvárogjunk az Atya közelébe jutni.

Ilyen lelkülettel kívánok boldog karácsonyt és újévet minden magyar testvéremnek a mi Urunkban.

Miklósházy Attila SJ.

Imaszándékok

decemberre

1.

Imádkozzunk, hogy 2000-ben az örömhír ismét megújult erővel hangozzék: „Megszületett megmentőnk, a Messiás, az Úr.”

2000-ben töltjük be „keresztény történelmünk” második évezredét, amely folyamatnak élő tanúi sőt résztvevői vagyunk. Mindegy, ki melyik életkorban éli meg az évezred betöltését (a harmadik 2001-gyel kezdődik!), elgondolkoztató tények tanúi vagyunk.

Hányan – akár uralkodók, diktátorok, népvézerek vagy gondolkodók – jósolták az elmúlt évezredekben az Egyház és a kereszténység felbomlását, eltűnését, megszűnését? Hány csoport „dolgozott” a kereszténység megszüntetésén? Egyiknek sem sikerült nagyhangon hirdetni programja, mert emberileg nem tudtak semmit a helyébe állítani. Miután nem hittek Istenben, azért eszükbe sem jutott, hogy ezt az „emberi művet” Isten vezeti, oltalmazza és segíti. Isten helyébe még úgy se tudtak volna senkit se állítani, így cudar vereséget szenvedtek.

Mély hálaadás tölti el szívünket, ha arra gondolunk, a 2000 év alatt mennyi isteni segítségben, oltalomban és kegyelmi vezetésben volt részük a keresztényeknek. Az is boldogító érzés, a minduntalan bűnökben botladozó emberiség segítségét Isten „nem unja meg”, nem hagy minket sorsunkra, bármennyire megérdemelnénk időnként.

Igazán hirdethetjük teljes szívből jövő lelkesedéssel: *Megszületett megmentőnk, a Megváltó, az Úr. De mert a jövőbe nézve élünk, örömünk elkövetkezendő életünkre kell irányuljon, a jövő napokat, hónapokat kell betöltsé hálával és Isten jelenlétének örömeivel, nem csupán egyénenként, hanem mint a nagy közösség, a kereszténység egy-egy csoportjának tagjaként is. Ebből adódik, hogy egyénenként nem elégséges Isten vallani. Jézus rendelése szerint: „Ti pedig testvérek vagytok”, ezért ebben a testvéri közösségben kell kereszténységünket megélni. Jézus születésének, kegyelmi segítségének, vezetésének örömeivel együttesen lelkesít az Úr ünneplésére. Úr az, aki valami fölött parancsoló, meghatározó személy és az történik, amit ő akar. Jézus Úr a teremtett világ felett, tehát a legnagyobb úr – egyben Megváltónk. Üdvözítőnk is – életünk és örömünk tehát, amely ebből az életből átmegy az Ő életébe és örömébe. Ez az igazi öröm, amit vallanunk, hirdetnünk kell.*

2.

Imádkozzunk az egyházmegye papságáért, hogy a hit ajándékától lelkesedve éljék meg hit hirdetői megbízatásukat.

A hit hirdetés nem csupán azon miszionáriusok feladata, akik valamely ősvagy más vallásban élőknek hirdetik a kereszténységet azzal a célkitűzéssel, hogy megismerve Krisztust és üzenetét, megkeresztelkedjenek. Minden gyermeknek, felnőttnek, idősnek kell a hitet hirdetni,

(Folytatás a 2. oldalon)

LENNE EGY KÉRDÉSEM

Útban az egység felé

A katolikus-evangélikus közös nyilatkozat háttéréről

Kérdés:

Egy hónapja, okt. 31-én Augsburgban ünnepélyes keretek közt került sor egy közös nyilatkozat aláírására a katolikus és az evangélikus egyház között. Katolikus részről a „Keresztény Egység Pápai Tanácsa” elnöke, Cassidy bíboros, evangélikus részről pedig a „Luteránus Világszövetség” elnöke, Christian Krause püspök voltak a legfontosabb aláírók. A média nagy jelentőséget tulajdonított az eseménynek: már jóelőre cikkek jelentek meg, amelyek beharangozták, a rádió és jónéhány televízió élő adásban is közvetítette. Azóta is mindig újra kerekasztal beszélgetésekben értékelték, mint történelmi lépést, mint mérföldkövet a katolikus-protestáns közélet új útján.

Ennek a nagy nyilvánosság előtt lefolyt és részletekbe menően kifejtett meg egyezésnek mégis nem könnyű megérteni a horderejét. Mert annyi – gondolom – mindenki előtt világos, hogy nincs szó a katolikus és az evangélikus egyház közti egyesülésről, bár sokan ebben reménykedtek, különben miért kellett ekkora feneket keríteni az ügynek... Annyit mindenesetre megértettem, hogy ez a közös nyilatkozat csak egy vitás kérdésben tett pontot az ellentétekre, mégpedig a „megigazulás” kérdésében, de be kell vallanom, hogy evvel nem lettem okosabb. Örülnek, ha az ÉLETÜNK-ben választ kapnék arra, mi is az a „megigazulás”, miért tartott 35 évig – ill. valójában négy és fél évszázadig – amíg a két egyház meg tudott állapodni ebben a kérdésben és van-e ennek valamilyen gyakorlati jelentősége a keresztény ember életében?

Miklós atya válaszol:

A feltett kérdések bizonyára számos hívő keresztényben felmerültek. Mert a mai ember számára nem könnyen érthető, végülis mi tartja vissza a keresztény egyházakat, amelyek ugyanazt a hitvallást ismerik el, ugyanazt a tízparancsolatot tartják az erkölcsi élet alapjának, ugyanazt a Bibliát fogadják el Isten szavának, az újra egyesüléstől, különösen a mai világban, amikor mindenki globalizációról beszél. Kétségkívül helyes a keresztény egység helyreállítására irányuló törekvés. Az is tény, hogy a Luther-féle nyugati egyházszakadás óta mindig akadtak, akik minden tőlük telhetőt elkövettek, hogy a kereszténységnek ez a botránya megszűnjék. De az olyan próbálkozások a legtöbb esetben megmaradtak a magánkezdeményezés szintjén.

Igazi ökumenikus nyitást, az egyházak legfőbb vezetői által hivatalosan is jóváhagyott és akart közeledést csak a II.

Imaszándékok

Folytatás az első oldalról

mert az ember fejlődik korával és élettapasztalatával s évekkal később máshogy fogja fel a hitet és a szeretetet, az isten-gyermekséget. Az egyházmegyei papok is állandó híthírdetők, minden beszédben, prédikációban Jézust hirdetik. E nagy feladatba is – emberileg szólva – bele lehet fáradni. Ezért fontos, hogy lelkesült lelkek imádkozzanak a pásztorok lelkesedésének emberi és isteni megújulásáért. Még szebb, ha a lelkesedés nem rövid ideig tartó fellobbanás marad, hanem megélt és megküzdött élettartással fejlődhet az idők folyamán... Ha ezért áldozatra és imádságra kész lelkek imádkoznak.

Fejős Ottó

Az Európa-szinódus tanácskozása

A Vatikán október 1-12 között ülésező püspöki szinódus Európa lelkipásztori helyzetével és problémáival foglalkozott. Az Európa-szinódus a korábbi öt hasonló tanácskozás lezárása volt. A jubileumi Szentévre való előkészületet 1994-ben az afrikai szinódus kezdte, a következő ülés 1997-ben a két Amerika helyzetével foglalkozott, 1998-ban előbb Ázsia, majd Óceánia lelkipásztori helyzete került sorra, most pedig Európa, mely a kereszténység központja volt, de századunk végén a keresztény hit súlyos válságot élt át.

A világ mintegy milliárdnyi katolikusának negyede él Európában. Csak Latin-Amerikában van a világrészek közül nagyobb katolikus jelenlét. Több mint 200 ezer pappal és 380 ezer szerzetesnővérrel itt a legkedvezőbb a katolikusok és lelkipásztoraik aránya. De itt a legjobb az egyház átlagos anyagi helyzete és társadalmi jelenléte is. Mégis Európa mintegy 1500 katolikus püspöke inkább borúlátó a helyzet megítélésében.

Ez derül ki a szinódusi ülés munkadokumentumából is, melyet a Szinódusi Főtitkárság, Jan Schotte bíboros vezetésével azokból a jelentésekből állított össze, amelyeket a 27 európai püspök-kari konferencia küldött be. A dokumentum megállapítja: a vasfüggöny meg-

szűnésekor támadó remények túlzottak voltak és nem teljesültek maradéktalanul. A megszabadulás a népek és a helyi egyházak számára megvalósult ugyan, de nem omlottak le „az önzés falai”, keleten és nyugaton egyaránt a fásultság nyomai mutatkoznak, hiányzik az élő remény. „Sok keresztény elvesztette hitét, illetve ez csak arra korlátozódik, hogy bizonyos vallásgyakorlatot vagy hagyományos szokást megtartsan.” Kelet-Európában is terjed a gyakorlati materializmus, a fogyasztói magatartás, a hedonizmus, a kulturális és vallási relativizmus, közömbösség”.

A munkadokumentum megnevez még néhány problémát, mellyel foglalkozni kell: férfiak és nők egyenlő méltóságának, jogainak és kötelességeinek elismerése az egyházban; az egyre több rendezetlen házassági viszony hiteles és segítő szándékú kezelése; és főleg Kelet-Európában, a papok és hívek jobb együttműködése.

Az európai egység folyamatáról és általában a globalizációról az a püspökök véleménye, hogy az nagy lehetőséget és kockázatot egyaránt jelent. Hangsúlyozzák a szolidaritást és kulcsszerepet szánnak a XX. századi diktatúrák keresztény vértanúira való emlékezésnek. (Kathpress)

A DUNA-TV kitüntetése

Az ENSZ párizsi székhelyű oktatási szervezete, az UNESCO idén a Duna TV-nek, mint a világ legjobb kulturális csatornájának adta, az úgynevezett CAMERA díjat. Ezt minden évben tekintélyes nemzetközi bíráló bizottság ítéli oda kul-

turális alkotásoknak és műhelyeknek. Ez a kitüntetés eddig egy japán és egy mexikói televíziót ért. Harmadik alkalommal a Duna Televíziót méltatták erre a szerkesztés eredetisége, a határon kívüli magyarokkal való törődés és a közönséggel tartott kapcsolata miatt. A műsor-szerkezet mintegy felét a kulturális adás teszi ki.

Az UNESCO idei CAMERA-díját Federico Mayor főigazgató nyújtotta át Sára Sándor nemzetközi híró operatőr-rendezőnek, a Duna TV Rt. elnökének a világszervezet párizsi palotájában a francia kulturális élet több kiemelkedő személyiségének jelenlétében. „Bár négy világrész ötven országában szétszórta élnek magyarok, összetalálkoznak a közös szellemi kulturális örökség által, amit Illyés Gyula úgy hívott, hogy Haza a magasban” – magyarázta Sára Sándor a külföldi közönség előtt a Duna TV szerepét, miközben megköszönte a kitüntetést maga és a munkatársai nevében.

Kovács K. Zoltán (Budapest)

50 éves a Vatikáni Rádió magyar adása

A Vatikáni Rádiót XI. Piusz pápa avatta fel a Vatikán-i kertben.

Magyarul először 1939. Március 2-án szólt meg: P. Gallus Tibor jelentette be Pacelli bíboros pápává választását. 1948-ban hetente háromszor, majd egy év múlva naponta volt magyar nyelvű adás. 1951 szeptemberétől P. Orbán Miklós volt a magyar részleg vezetője, 1967. január 1-től P. Szabó Ferenc került a helyére és ezt a tiszteletet 26 éven át töltötte be. Jelenleg P. Vértessaljai László a magyar műsor felelős szerkesztője. A Rádió 50 éves évfordulója alkalmából II. János Pál pápa tömören így foglalta össze a Vatikáni Rádió feladatát: „Első és feltétlen feladata az egyház értékes és pótolhatatlan szolgálatában szétszűrni Krisztus helytartója tanítását és élő szavát... Ezzel hozzájárul az egyház egységének erősítéséhez és lehetővé teszi a világ valamennyi hívőjének, hogy kapcsolódjék a pápához”. (UE)

Frank Miklós

együtt jelentik ki a következőket: Az evangélikus egyházak tanítása, mint ebben a Közös Nyilatkozatban kifejezésre jutott, nem esik a Trentói Zsinat elítélő határozatai alá. Az evangélikus hitvallások elítélő nyilatkozatai nem illetik a Római Katolikus Egyház tanítását, amint az ebben a Közös Nyilatkozatban kifejezésre jutott.” Ezzel elhárult egy további akadály egymás elismerése és a kölcsönös kien-gesztelődés elől. A Közös Közlemény még arra is rámutat, a párbeszédet folytatni kell, „hogy elérjék a teljes egyházi közösséget, egységet a különbözőségekből.”

A különbözőségeket tehát fennmaradnak, úgyannyira, hogy a Közös Nyilatkozathoz kapcsolt „Függelék”-ben pont-ról pontra felsorolják azokat a kérdéseket, amelyekben egyezés mutatható fel, utána azokat, amelyekben a két fél más-más nézetet van.

Mi ennek a Közös Nyilatkozatnak gyakorlati jelentősége?

Talán úgy lehetne megfogalmazni, hogy ez a II. Vatikáni Zsinattal konkrét formában megindult ökumenikus folyamatnak első hivatalosan is elfogadott eredménye, de azzal az elhatározással, hogy az úton végig kell menni. Hogy mikor jutunk el odáig, hogy katolikusok és evangélikusok együtt járulhatnak az Úr asztalához, senki sem tudja. Számos kényes, súlyos teológiai probléma vár előbb megoldásra. De addig is együtt imádkozhatunk azért, hogy ne mi akadályozzuk meg Jézus imájának megvalósulását. „Hogy mindnyájan egyek legyenek, mint Te atyám bennem vagy én te benned, úgy legyenek ők is mibennünk, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem”. (Ján.17,21)

Madridi levél

KARÁCSONY

Ezek a sorok egy évvel azután jelennek meg, hogy megszülettek. Különben csak a februári számban kerültek volna sorra, ami nem jöhetett számításba. A karácsonyi témák mindig a körmömre égnék. De hogyan is írjon az ember ilyenről, amikor még a koránkelő nagyáruházakban sem indult meg a karácsonyi vásár, s az utcákon, tereken sem szerelik még az ünnepi kivilágítást? Levelem azonban biztosan nem veszít időszerűségéből, hiszen aligha változunk és módosul a helyzet tizenkét hónap alatt.

Egy spanyol szociológiai intézet felmérést végzett a karácsony megünnepléséről. A lakosság kétharmada számára kimondottan családi ünnep, csak egy ötöde hangsúlyozta vallásos tartalmát, míg a maradék 11 százalék számára kimondottan kereskedelmi jellegű, a vásárlás, a költekezés ideje. Christmas is business állapította meg egy karikatúra is a sajtóban. Mindent összevetve a spanyolok 57 százaléka boldog vagy elégedett ezekben a napokban, a többi nem, a megkérdozettek egynegyede, – pontosan 23 százaléka, – kimondottan szomorú, deprimált.

Másutt a számadatok különbözhetnek, a lényeg nagy vonalakban kevésbé, legalábbis a fejlett, nyugati országokban. De miért a szomorúság? Családi ünnep lévén, – eltekintve az egyedül állóktól, – sokaknak azok jutnak az eszébe, akik hiányoznak, távol élnek, vagy talán már végleg eltávoztak, meg azok, akik megpróbáltak, férjhez mentek, s így másik családdal kell őket megosztani. Az idősebbek fejében pedig az járhat, hány karácsonyuk marad még, itt lesznek-e egy esztendő múlva. S ha nem is szomorít, de mélabúra hangolhat régi, boldog karácsonyok emléke, amikor mi, – illetve gyermekeink, – még hittünk a Jézuskában és sóvárogva vártuk a nagy napot. A vallásos jelleg háttérbe szorulhat ott is, ahol fellélik a hagyományos betlehemet, mely errefelé nem hiányzik a kirakatokban sem.

Sokak számára terhes a karácsonyi ajándékozás szokása. Mit hozzon a Jézuska szereteteinknek? Aztán mi legyen vacsorára a szentestén és ebédre másnap? Mintha csak kevesen éreznék, hogy mindez másodlagos, amikor szenvedik a kereskedelmi propaganda bombázását a sajtóban, televízióban, az utcán. Dehát fogyasztó társadalomban élünk, s még a kedves, karácsonyi dalokra is ráununk, mert heteken át mást sem hallani az áruházakban.

Sok mindent változtatni nem tudunk; nehéz az árral szemben úszni. Törnünk kell a fejünket az ajándékok és az ünnepi menük miatt. De családi ünnep lévén gondoljunk többet a kis, betlehemi Családra s mindarra, amit a Kisjézus születése jelent. Mi is állott a kis, karácsonyi lapokon, melyet gimnazista koromban a szaléziánál vettünk?

Kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket és áldásos újesztendőt kívánunk.

Rónai Zoltán

TENGERNEK SZÜLETTEM

Tengernek születtem,
s csak egy vízcsepp lettem.
Erdőnek születtem,
s egy árva fa lettem.

Madárnak születtem,
és csak két szárny lettem.

Két szárny lettem csupán,
amely meg-meglebben,
fölszálltam s elűntem
a kék végtelenben.

Falu Tamás (1881-1977)

Hogyan ünnepelték Aradon október 6-át?

Lesz-e román-magyar Emlékpark?

A 150-ik évforduló előkészítése jóval október előtt a szabadságharcot ismerető kiadványokkal, középiskolások vetélkedőivel, történész találkozóval és emlékkiállításal. Ezek kapcsán Dávid Ibolya, Magyarország igazságügyminisztere, Csergő Ervin aradi minorita rendfőnök kíséretében és Valeriu Stica Románia igazságügyminisztere jelenlétében megtekintette a „Szabadságszobrot”. Azt a szobrot, amit 1891-ben közadakozásból emeltetett a város Huszár Adolf tervei alapján, de az ő korai halála miatt Zala György kivitelezésében. 1923-ban lebontották a szobrot és azóta az aradi vár pincéjében raktározták el. Nem-

A szabadságszobor Arad főterén, Zala György alkotását 1923-ban a románok ledöntötték.

régiben a minorita rendház udvarára kerültek, ahonnan – a tervek szerint – véglegesen a mai Veszthely területén létesítendő román-magyar Emlékparkba helyezik majd el őket. Az alapító letételt a két ország miniszterelnöke október 6-án ejti meg, miután együtt koszorúznak az ott álló obeliszknél, amely alatt a 13-ból 11 tábornok földi maradványa nyugszik, amióta 25 évvel ezelőtt újratemették oda őket.

Október 1-én, az esti órákban szálították át a Hunnia, Ébredő szabadság, Áldozatkészség, Haldokló harcos és Harckészség jelképeit ábrázoló nagyméretű, súlyos bronzszobrokat.

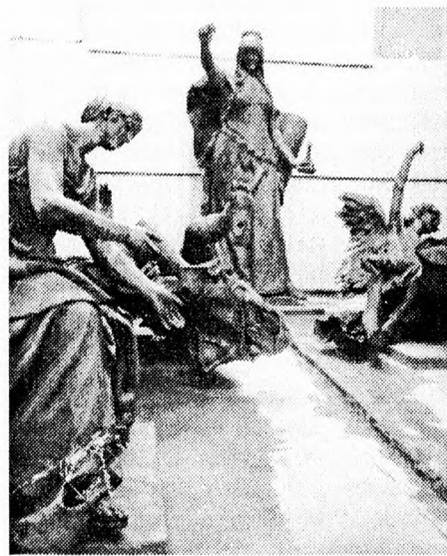
Október 3-ikára meghirdettek egy ellentüntetést, de a felhívásra alig 2-300-an jelentkeztek.

Október 4-ikén ült össze Arad város vezető tanácsa dönten a Emlékpark létesítése ügyében. Addigra u.i. előkerült egy 1909-ből származó telekkönyvi okirat, miszerint a szóban forgó terület a város és nem az állam tulajdona. Ilyenformán nem rendelkezhet fölötte a miniszterelnök, a városatyák megkérdése nélkül. A szavazat eredménye: 12 a 10 ellenében. Erre Radu Vasile miniszterelnök maga helyett V. Stoica minisztert jelöli ki a koszorúzásra.

Október 5-ikén este az aradi Szakszervezetek Házában Varga Gábor „Tábornokok” című drámáját vitte színre a nagyváradi színtársulat. Az előadást magán emberként tisztelte meg Orbán Viktor és felesége. Ott tudtuk meg, hogy nem marad ott a másnapi koszorúzásra, minthogy román politikus sem lesz jelen. Az előadás megnyitóján Matekovits Mihály tanár a vértanúk késői leszármazottait köszöntötte, akiket sikerült felkutatni. Valamennyien eleget tettek a meghívásnak: magas életkor, tengereken túli távolság, a magyar nyelv nem ismerte sem volt akadály előttük.

Október 6-ikát ökumenikus gyűlésével kezdtük. A minorita templom zsúfolásig megtelt a Msgr. Roós Márton temesvári megyéspüspök celebrálta szentmisén. Koncelebrált a szegedi püspök és a gyulafehérvári segédpüspök. Részt vettek az erdélyi protestáns egyházak református, evangélikus és unitárius püspökei. Máté evangéliumából vett gondolatlatl távozhattak a hívek: „És ne féljete azoktól, akik a testet ölnek meg, a lelket pedig meg nem ölhetik, hanem attól féljete inkább, aki mind a lelket, mind a testet elvesztheti a gyehennában”. A templomból kilépve román tüntető csoporttal találtuk szembe magunkat, a román trikolórt lobogtatva ordítottak, de a rendőrkezdőnön át nem tudtak közel jönni. Időközben a szobrok is ideiglenes? – végleges? – helyükre kerültek. Vasrács óvja őket az esetleges újabb csonkítástól.

Délután 4 órára gyülekeztünk a Veszthelyen. Éppen akkor értünk a kapuhoz, amikor azon, egyenruhásokkal közrefogott tüntetők közelítettek az obeliszkhez. Annak másik oldalán fűvőszekar indulói vezették volna be az ünnepi szónoklatokat. A tüntetők hangos kiabálásai, a füttyszó csak hangzavart eredményezett. Az eső megeredt, a zenekar összecsomagolt, de a tüntetők nem tágtottak. Így a szónokok mondani- valójából, – a magyar igazságügyminiszter, a román prefektus (végül ő képviselte Romániát), az országos és helyi RMDSZ elnöke, a leszármazottak képviselője, a Szlovákia-i magyarság küldötte, egy színész szavalata stb. úgy hangzottak el, hogy abból csak szófoszlányok jutottak el az emlékező ünneplőkhöz, akik ezren felül lehettek és szótlánul túrték a kb. száz tüntető zavaró lármáját. Trágár szavak bekiabálásai mellett imádkoztuk el a Miatyánkot is a hősök lelki üdvéért. Esti 7 óra lett, mire a koszorúk is a helyükre kerültek, szétszözlottak az emlékezők, a tüntetők is eláztak és el-

A régi szabadságszobor darabjai az aradi minorita kolostor udvarán

mentek, a felhők oszladozni kezdtek és az addig kitartó 60-80 résztvevő ének-szóval búcsúzott az aradi zarándokhelytől.

Szólnom kell még az estéről estére megisméllődött helyi román TV műsor-ról, amelyben jól felkészült román történészek, írók, egyetemi tanárok sorolták fel azokat a „sérelmeket”, amelyeket a román nép szenvedett el a szabadságharc folyamán, ami lehetetlenné teszi például egy román magyar-megbékélési Emlékpark létesítését! Egyszóval: „a testvériség még várat magára... Ez a jövő még mindig olyan, mint a múlt.”

Morán Magda (Franciaország)

Születésnap köszöntés

Szeretettel köszöntjük K a d a Lajos madridi pápai nuncius érseket 75. születésnapja alkalmából. Az „Életünk” minden olvasója nevében kívánunk szívből erőt, egészséget és Istentől áldott hosszú életet!

A szerkesztőség

KARÁCSONY

1

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumban
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme sügna, szállna,
Az én kedves, kis falumban
Minden szívből
Csak szeretet lakik máma.

2

Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna tiszta szívből
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
– Úgy mint régen -
Fohászzkodni,
De jó volna megnyugodni.

De jó volna mindent, mindent
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermek szívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretettel üdvözülni.

3

Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna,
Oh, de nagy boldogság
Szállna a világra.

Ez a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgotha nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át

A nagy mindenséget.
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...

Ady Endre (1877-1919)

A névvel aláírt cikkek nem mindig egyeznek a szerkesztőség véleményével.

KÜLLEY LEA Budapest:

SZENT IMRE A LILIOS HERCEG ?

Emericus Dux Ruizorum?

(Folytatás a novemberi számból)

Lengyel szájhagyomány szerint történt, hogy Imre a Lysagorán jártában felkereste a swietokryzki monostort. A testvéreknek, – jóllehet a közösség Szentkeresztől nevezte el magát, – nem volt ereklyéjük. Meghallotta ezt Imre. Aranyláncan kettőskereszt medált viselt, felnyitotta, Krisztus Urunk keresztfájának szilánkját vette ki. A drága ajándékot odaajándékozta a szerzeteseknek.

A budapesti Nemzeti Múzeum őriz egy régi-régi medált. A felírat szerint „Ereklyetartó kettőskereszt. Arany, vert, filigrán-díszes. Hátlapja elveszett. Lelőhelye ismeretlen”. Ez lenne Imre keresztje?

A Hildesheimi Évkönyv a királyfit „dux Ruizorum”-nak nevezi. Vagyis a ruszok hercegeinek.

A rusz szó szláv jövevény, az arabok és bizánciak nevezték így a velük szoros üzleti kapcsolatban lévő svéd eredetű vikingeket. A „rus” értelme evezős, hajós ember.

Három évszázad alatt a ruszok a Volga és a Dnyeper vízi útjain elindulva vásárhelyeket, raktárvárosokat, kereskedelmi központokat létesítettek s ezeket, valamint az összekötő karavánutakat jólképzett és harcedzett katonasággal biztosították.

Novgorod és Kijev központtal két kaganátus létesült. A kilencszázas évek vége felé Nyugat-Oroszország széles sávban rusz fennhatóság alá tartozott, – a svédek elszlávosodtak. Szvjatoszláv herceg a birodalmat megosztotta két fia között, Vlagyimir kapta Novgorodot, Jaroszláv Kijevet.

Vlagyimir sereggel Kijevre tört, legyőzte és megölte testvérét. A Ladogától Szarkelig, a kazár erődig terjedő két hatalmas országrészt egyesítette és királysággá szervezte. 987-ben megkezdte a királyságát. Halála után szentté avatták.

I. Szent Vlagyimir lányát, Prémiszlavát Mihály fia, Szár László vette feleségül. Szár László István király elsőfokú unokatestvére volt.

A XI. század elején a ruszok Nyugat felé tekintettek. Bagdadi, bizánci kapcsolataik szilárdak voltak, terjeszkedni kellett. A mézet, rabszolgát, gyönyörű prémeket Pesten át szállították Regensburgba. A rév a kasztrumnál kötött ki, – ott, ahol az Erzsébet-híd lábánál ma is láthatók a romok. Innen indultak a hajósok is északra és délre a Dunán. Vissza magyar lovakat vittek, kis, mokány, mindent tőrő okos lovakat.

Ibn Rusztah arab csillagász és földrajztudós azt írja a ruszokról, hogy újszülött fiaik elé a kardjukat dobják, mondván, ez lesz minden örökségük. Csak az az övük, amit megszereznek maguknak. Sok a „csalfaság” a ruszban. Ha azonban csapatban harcolnak, az utolsó emberig küzdenek egymásért. Vitáikkal ítéletért hercegükhöz fordulnak. Megesik, hogy nem fogadják el a döntést: akkor a herceg párbajt rendel s azé az igazság, aki legyőzi a másikat.

Ahogy kitágult a világ Kijev körül, sokan álltak előkelő és gazdag udvarok szolgálatába királyi testőrnek. Így Bizáncban és Magyarországon is. Imre királyfinak, hercegüknek bizony kemény legénynek kellett lennie s megáldva mindazzal a jótulajdonsággal, amikre a KÉPES KRÓNKA emlékezik. Íme: „Szent Imre herceg ifjúsága virágjában volt, isteni ajándékok a közönséges emberi természet fölé magasztalták. Fel

volt ruházva az igazság, bölcsesség, vitézség, mérséklet, okosság, tudomány, szelídség, irgalmasság, jóság, bőkezűség, alázatosság és türelem erényeivel, ékes volt a katolikus élet meg a közügyek intézésének virtusaival is”. A KÉPES KRÓNKA írója – feltehetően Kálti Márk – így kezdi művét: „Az Úr ezerháromszázötvennyolcadik évében... egybeszedegtem többféle régi krónikából, kiírtam onnan, ami igaz, mindenféleképpen megcáfoltam, ami hamisság. Az Úr nevében. Amen.”

Prágában a Szent Vitus székesegyház kincstárában őriznek egy kétélű, hosszú,

Szent Gellért és Szent Imre
Lesenyi Márta alkotása (Leányfalu)

használatban megkopott kardot, alig olvasható felíratát ULFBERNA-nak véli a művészettörténet. A műtárgyat Szent István tulajdonaként vették leltárba akkor, amikor azt Anna hercegnő, IV. Béla király lánya, apja halálakor Magyarországról elhozta és a cseh királynak adta. A fegyver alighanem Imréné és nem Szent Istváné volt. A mérete megteremtett gazdára vall. Imre – mint a rusz testőrseg hercege – Csanád parancsnoksága alatt részt vehetett az Ajtony elleni harcban s 1030-ban küzdhetett II. Konrád német-római császár ellen, aki a nyugati végeken betört a Dunántúlra. A királyi sereg úgy megfutamította az ellenséget, hogy Bécsig meg sem állt. Ott is csak azért, mert a magyarok – és talán Imre a rusz katonáival – bekerítették őket. II. Konrád övéit hátrahagyva menekült. A békét aztán 1031 tavaszán megkötötték.

Imre ősszel vadászni ment Biharba. Úgy tűnik, a dinasztia legidősebb tagja Nyitrát-, a származási rangban következő herceg Bihart birtokolhatta. Itt különösen kedvelt vadászterület volt az IGFON-erdő, szűk völgy-út vezetett oda.

A krónikák és a legendák agyonhallgatják Imre halálának körülményeit. Vazul megvakításáról színes történeteket találunk ki, de semmiképpen sem olyasmit, ami magyarázná az okot, illetve összefüggésbe hozhatná a két történelmi eseményt. A tárgyilagosságra törekvő KÉPES KRÓNKA – a feltalálható irodalmat használva – a következőket meséli: Szent István öreg és beteg lett. Érezvén közelgő végét, elküldte Buda nevű követét, hogy nyitrai börtönéből hozza el „nagybátyja fiát, Vazult, akit a király ifjúkori kicsapongásai és oktalansága miatt zárattott el, hogy megjavuljon”. Ugyanis utódává, királlyá akarta tenni, mielőtt meghal. Hallotta ezt Gizella királyné. Titkon beszélt „ezzel az

GYERMEKEKNEK

A játékban nyerni, vagy bármilyen kis eredményt elérni csak úgy tudsz, ha éber vagy. Nem is beszélve az Iskoláról. Éberség nélkül előmenetelről szó sem lehet.

A karácsonyra való lelki készülődés, vagyis advent első vasárnapján Jézus is így figyelmeztet: „legyetek éberek, éberen várakozzatok!” Vajon mit ért ő ezalatt? Mire, vagy kire kell éberen várnod?

A karácsonyra várás nem igényel különösebb felszólítást. Az adventi kalendárium nyíló ablakai is állandóan figyelmeztetnek. Általában napra készen tudod, hogy mennyi idő van még hátra. A szenteste, a fényes, meleg, békés ünnep, az ajándékozás nagy vonzerővel bír. Nem hinném, hogy beleunnál a várásába.

Minek akkor ébren várakoznod?

Jézus azért jött közénk, hogy feltárja előttünk amit Isten rólunk gondol: hogyan lehet békében és szeretetben egymással és Istennel együtt élni. Az Ő országának kell közöttünk megvalósulnia. Erre kell ébren ügynünk és várnunk.

Jézus azt szeretné, ha éber, nyitott szemmel járnál a világban, ha észrevennéd, hogy mi történik körülötted. Látnod kell, hogy hol és kinek van szüksége rád az iskolában és a családban. Érzékenykedni kell mások örömeire és bánatára. Ez értékesebb adventi készülődés, mintha valamit barkácsolnál a karácsonyfa alá.

Aki éber, az adventi, sőt, karácsonyi ember!

János atya

FIATALOKNAK

Karácsony ünnepén olvassuk Izajás próféta könyvéből: „A nép amely sötétben jár, nagy fényességet lát. Akik a halál országának árnyékában laknak, azoknak világosság támad.” (Iz. 9,1-6)

Ismerős helyzet, hirtelen – ki tudja miért? – kiálszik a villany... Mély sötétség mindenütt. A lakásban, az utcán, az egész környéken. Ülök meglepetten, mozdulatlanul. Még a kezem sem merem mozdítani, mert félek, hogy leverek valamit. Szobám falai nyomasztóan idegennek tűnnek. Még soha nem látott árnyak, csak sejtethető szegletek... Végül tapogatózva, csigalassúsággal araszolok a szekrény-fiók irányába: a gyertya, a gyufa felé.

Nem tudok, nem szeretek a sötétben élni! Fény – világosság – élet. Mindent tisztán, élesen, világosan látni. Látok. Tudok tervezni, „előre látni”, valami hasznosat csinálni. A fény, a világosság reményt ad, perspektívát. Értelmet a mozdulatnak, járásunknak, út kereső, csoszsanó lépésünknek.

Izajás örömeinek, boldog felkiáltásának oka: fény dereng, világosság jön a

sötétségbe. Az elnyomás, a száműzés, a kétség vég nélkülének tűnő éjszaka. Valaki, a Megmentő hozza ezt a fényt, erőt, új reményt jelentő sugarat. A Megváltó, az erős Isten nyit fényes jövőt: békét, igazságot, szabadságot. Ahol egyformán lehet boldog minden ember és megtapasztalhatja mindenki az élet napos-fényes oldalát.

A fény ünnepét, Karácsonyt ünnepelve mondunk ellent a sötétségnek. Az érkező törekeny apróságban, ott a jászol szalmáján lesz kézzel foghatóvá a nagy igazság: Isten emberré lett, eljött közénk azért, hogy örömet, igazságot, szeretetet hirdessen. Egyszóval: Fényt. Olyan mindent átvilágító, minden rejtett, homályos zugba besurgárzó világosságot, amelyre ma, az ezredfordulót köszöntő „mű fény”, tűzijáték hangosan pufogó világában is szüksége van az embernek. Különleges fény, sugárzás Ő, akit elfogadni, újszülöttként befogadni, világítani hagyni, egyet jelent: Élni.

Pál atya

alávaló emberrel” s Buda elküldte Sebös nevű fiát, aki lóhalálban Nyitrába ért, megvakította sőt meg is süketítettette Vazult, majd megjött Buda. A szerencsétlen Vazult azonmód véresen a király elé vezette. István sírva fakadt, de mivel beteg volt, nem tehetett egyebet, mint hogy figyelmeztette „unokaöccsének, Szár Lászlónak” fiait, a menekülésre. Így még a rosszemlékű Vazul névtől is megszabadították az Árpád-fiatokat – hátha lassan feledésbe megy az egész kínos eset. Csakhogy az első évezred első századaiban a „grammatika tudomány” a papok és szerzetesek kiváltsága volt, némely előkelő tanította meg írni-olvasni fiát. Mind a többiekhez a templomok freskói, a könyvek miniatűrjai beszéltek.

A KÉPES KRÓNKA miniatűrja a következőket meséli el: Imre herceget márványkoporsóba helyezik. Szép fiatal férfi, feje körül glória, bíborszín hercegi süveget visel. A koporsó mellett – koronával, palástban, ünnepélyesen – fájdalomtól roskadtan állnak a szülők. (Gizella itt is magasabb Istvánnál.) A harmadik gyászoló az elrövedt tekintetű nő, homlokán hercegnének járó diadém, ruhája színe a halottéval azonos. A fiatal özvegy. Feljebb a sziklás talajon fekszik Vazul, egy katona úgy fogja le, hogy – mondhatni szakszerű kényelemmel – ráül. A másik legény most tolja ki a vétkes szemét. Látszik a vér. A háttérben várbástya. Legfelül, oldalt, mintha rejtőzködne három lovas. Csuklyás köpenyűk arra utal, hogy hosszú útra indulnak, az öltözék sötétpiros színe arra, hogy előkelő személyek. Tehát Vazul, mint a

nemzettség legidősebb férfitagja, az ősi törzsi rend alapján érvényesíteni akarja trón-igényét és megöleti Imrét, aki vitathatatlanul útjában áll. István – bár vigasztalhatatlan – a kor legenyhébb büntetését, a megvakítást rója ki, (A megsüketítésről semmilyen bizonyító adatot nem találtak a történészek) ahercegfiakat pedig száműzetésbe küldi. Mindez világosan leolvasható a képről. Más összefüggést nem találunk.

Az IGFON-erdőbe vezető völgy szűk bejáratánál kellett meghalnia Imrénének, feldühített vadkan által-e, eltévedt nyílvesző által-e...?

A középkor szokása szerint ugyanis itt Szent Imre tiszteletére monostort építettek a bencések. A megöletése földjén zsolozsmáltak lelke üdvösségéért.

*

Sok krónika-törredék és ábrázolás-jelzést egybeszedegtem, törekedvén az igazságra, igyekeztem megcáfolni mindazt, ami hamisság. Az Úr 1999. évében, Emericus dux halálának havában. Az Úr nevében. K.L.

Fontosabb források:

ISTVÁN KIRÁLY ÉS MŰVE. Györfly György. 1977
KÉPES KRÓNKA két kötet, hasonmás, fordítás és tanulmányok. Jegyzetelték Kristó Gyula, Dercsényi Dezső, Csapodiné Gárdonyi Klára. 1987
AZ ÁRPÁDOK NYOMÁBAN, Dümmerth Dezső. 1976
ÁRPÁDKORI LEGENDÁK ÉS INTELMEK. 2. kiadás. 1987. Fordították többen.
A XI. SZÁZADI HERCEGSÉG TÖRTÉNETE MAGYARORSZÁGON. Kristó Gyula. 1974
A SZENT SÍR HADMŰVELET, Rudolf Pörtner. 1985
A BIZÁNCI IRODALOM KISTÜKRE. A fordításokat ellenőrizte Dimitriosz Hadzisz. 1974
ÁRPÁDKORI ÖTVÖSSÉG Kovács Éva. 1974. ■

Könyvespolc

KERESZTES GYULA: Marosme gyei KASTÉLYOK ÉS UDVARHÁZAK. A szerző rajzaival és felvételeivel. 170 old. Marosvásárhely, IMPRESS-kiadvány 1995.

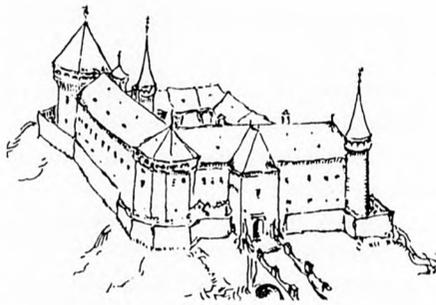
A történelmi áttekintést nyújtó **ELŐSZÓ**-ból idézzük: „A bemutatásra kerülő kastélyok és udvarházak keletkezésének korában Erdély vezető társadalmi osztályát a nemesség alkotta... A magyar főurak a Bécsben látott életmódot elsajátították és saját kastélyaikban meghonosították. A kevés birtokkal rendelkező köznemesek szerényebben éltek és gyakran vállaltak szolgálatot a főurak birtokain. A kismemesek paraszti módon éltek, többnyire gazdálkodtak, de sokan egy-egy főúr támogatását megszerelve Erdély neves iskoláiban, sőt külföldön tanultak, és hazatérve egyházi szolgálatba álltak, tanárként, lekipásztorként stb. működtek... A 127 maroszei helység (Maros megyében ma 513 helység létezik) székeltségének jelentős része az 1848-as forradalomig megőrizte ősi szabadságát... Az erdélyi nemesség valamennyi rétegére jellemző volt a tudomány, az irodalom és művészetek iránti érdeklődés, a könyvgyűjtés szenvedélye s nem utolsósorban az építkezési kedv...”

A földrajzi tájékozódást megkönnyíti két térkép. Az egyik a kastélyok, a másik az udvarházak helyét jelöli meg, feltüntetve azokat a városokat és falvakat is, ahol a mára elpusztult neves épületek álltak.

Milyen szép, ízes sok helységnek a neve. Útnak indítja a képzeletet: Harangláb, Mezőnyulas, vagy Jobbágytelke, ahol a falu határában... vezetett át a római légiók által épített út Mikházáról

Fehérvárra. A nagyságrendben valamikor Maroszei harmadik falujának tartott Mezőmadaras szerepelt már az 1332-es pápai tizedjegyzék rovatában, „az 1567. évi regestrumba (pedig) 23 kapuval jegyezték be...”

Sáromberke: „...a kastély régi földszintes épületének építetője széki gróf Teleki Sámuel kancellár, a marosvásárhelyi Teleki Téka alapítója volt, míg az emeletes épületet dédunokája, gróf Teleki Samu, a híres Afrika-utazó kezdte építeni... Ez a múlt. És a jelen? „...A kastély berendezését a második világháború után szétvonták. A trófeák és a kitömött állaggyűjtemény egy része a görögnyeszentimrei erdészeti iskolaközpontba került, de a többi sok értékes műkincs és Barabás Miklós képei elkallódtak. A kastély épületeit most mezőgazdasági iskolaként használják, parkját különböző rendeltetésű épületekkel foglalták el, kíméletlenül használták és használják...”

A régi gernyeszegi vár rekonstruált képe
Bíró József rajza

A **KASTÉLYOK** című fejezetből megtudjuk, hogy „A középkori Magyarországon várat építeni csak királyi engedéllyel lehetett, ennek ellenére a XIII-XVI. századok folyamán sok vár és várkastély épült.

Milyen volt az élet régen? „A kastély egy hajlék, mely otthont, foglalkozást (művelődést) és szórakozást biztosított lakóinak... Nem mindig neves mesterek alkotásai, hanem helyi 'pallérok' munkái, akik igyekeztek saját szellemi és szakmai tudásukat bizonyítani...”

Az udvarház elnevezés nem építészeti műszó – írja a szerző. „A nemes udvartartás építménye, melyben élt és lakott a ház ura háznépével, vendégeivel...” Az Erdélybe látogatók között találjuk Jókai Mórt és Kazinczy Ferencet, aki „1816-ban megcsodálta a „klostrom formájú” fehér-egyházi kastélyt, az udvarházak életéről írva pedig megjegyezte, hogy ott „nem hiányzott a méltóság a nemes ház aszszonyából sem, kinek munkás élete a háztartás vezetése és a gyermeknevelés gondjai között oszlott meg, de ha szükségeltetett, a külső gazdaságot is irányította...”

Keresztes Gyula nemcsak a témakörrel foglalkozó irodalmat részletezi. A Szó- és kifejezésjegyzék nélkülözhetetlen segítség mindazoknak, akik megakadnak például a Florinus, a Gyilokjáró, vagy a Koronázópárkány szakkifejezéseknél. De még többet segít az Erdélyen kívül élőknek a régi és mai neveket tartalmazó Helynévmutató.

Az évszázados kastélyok közül sok kastély s még több udvarház pusztult el. Hiányoznak azok kőbe vésett emléktáblái, emlékoszlopai, a még meglévőkhöz a kőbe vésett feliratok foghíjassá váltak, tűnnek el a sok évszázados családok neveit megőrkítő feliratok.

Az író a várak, várkastélyok, udvarházak gyöngyfűzérét olyan áhítattal és alázattal mutatja be nekünk, mintha azoknak a névtelen mestereknek volna egyenes ági leszármazottja, akik népünket megajándékozták az építészet sok szép alkotásával...

Bitskey Ella (Sarasota Fl. USA)

Magyarok és az új nyelvtörvény Szlovákiában

Szeptemberben lépett életbe Szlovákiában a kisebbségi nyelvhasználatról szóló új törvény. Ezzel kapcsolatban Csáky Pál magyar kereszténydemokrata képviselő, a jelenlegi szlovák kormány kisebbségi ügyekért is felelős miniszterelnök helyettese válaszolt Kipke Tamás, az Új Ember helyettes főszerkesztője kérdéseire. A hosszabb beszélgetés néhány részletét adjuk közre:

Mindent egybevetve ezt a törvényt – mondotta a magyar politikus – nem mondhatjuk kisebbségellenesnek: hiszen komoly előrelépést jelent az 1995-ben hozott törvényhez képest. 1938-ig visszamenően nem volt példa arra Szlovákiában, hogy községi szinten a magyar nyelv hivatalos nyelvvé váljék. Ez most 532 magyar községet érint. Súlyos kifogásunk azonban, hogy érvényben maradt az előző törvény számos korlátozó rendelkezése az oktatás, a kultúra és a média területén, tehát felemás megoldás született...

Az új törvény értelmében most a magyar nemzetiségű állampolgár bármely hivatalhoz fordulhat az anyanyelvén azokban a községekben, ahol a magyarok aránya eléri a húsz százalékot: ha az ügyintéző nem érti a nyelvet, a

hivatal köteles tolmácsról gondoskodni, a beadványokra magyarul is választ kell adni, a közfeliratokat ezen a nyelven is ki kell tenni... Most az a feladatunk – folytatta a magyar politikus – hogy kiépüljön a szlovákiai magyarság intézményrendszere. El kell érniünk, hogy az itteni magyarság helyzete ne a mindenkorri kormány jóakarától függjön. A felvidéki magyarság az egyetlen népcsoport, amelynek lélekszáma az utóbbi évtizedben nem csökkent. 567 ezren vallják magukat magyar nemzetiségűnek. Az ország minden kilencedik polgára magyar. Azt vallom: négy millió-kétszáz ezer szlováknak nincs esélye arra, hogy rövid távon asszimiláljon közel 600 ezer magyart. Ezt a véleményemet meg is írtam, a parlamentben meg is támadtak miattam. Nem aggódnunk kell tehát, hanem őrizni értékeinket és öntudatunkat; szívós, okos és tisztességes politikával küzdenünk kell az egyenlő jogokért. A nemzetközi feltételek most kedvezőek.

Arra a kérdésre, hogy a magyarok többsége osztozik-e ebben az optimizmusban? Csáky Pál ezt válaszolta: Remélem, igen. Ez az optimizmus ugyanis tényeken is alapszik. Aki fölädja a reményt, az fölädja a küzdelmet, s lassan fölädja önmagát! (UE 1999 szept. 19)

A társadalom és az egyház állapota Szlovéniában. A Ljubljana-i érsek éles Prédikációja.

Még a Szentatya egynapos szlovéniai látogatása előtt Rode ljubljana-i érsek Mária mennybemenetelén mondott prédikációja nagy politikai vitát váltott ki. Rode érsek erősen kritikus beszédében rámutatott Szlovénia aggasztó társadalmi és politikai helyzetére, a születések számának drámai visszaesésére, az abortuszok és öngyilkosságok, valamint a kábítószer fogyasztás növekedésére. Oka ennek az érsek szerint a pesszimizmus, az élet elsekélyesedése és a reménytelenség. A tragikus helyzetért elsősorban a politika felelős, melyet a liberális ateizmus jellemez. A katolikus egyházat a társadalom peremére szorítják, a kereszténység helyett az „ateista messianizmus ideológiája” uralja a közbeállítottságot. A média, ahelyett, hogy kritikájával a politikát illetné, az egyházat támadja. Célja, hogy az egy-

ház morális tekintélyét aláássa a társadalomban. Az iskolapolitikában is az ateista liberalizmus szelleme uralkodik, hiszen ignorálja a vallási meggyőződést és kimondottan negatívan ítéli meg az egyházat és a kereszténységet.

Rode érsek prédikációjában néhány elrettentő adatot is elsorolt. Míg a 70-es években a születések száma évente 30 ezer volt, mára ez a szám a felére csökkent. A hivatalos statisztikák is évi 14 ezer abortuszt említenek. Továbbá: havonta(!) 50 szlovén lesz öngyilkos, melylyel a kis alpesi ország szomorú világcúcsot tart. A kábítószerrel függők száma tízezerre tehető.

Az érsek beszéde Brezje zarándokhelyen hangzott el mintegy 10 ezer zarándok jelenlétében. A szentmisét az érsek beszédével a rádió és tévé is közvetítette.

KAP/MK

Milyen a magyarság helyzete a Vajdaságban?

A címben megadott témáról tartott előadást Matuska Márton Jugoszláviában élő újságíró és politikus, október 17-én Münchenben a Katolikus Misszió nagytermében. Bevezetőt Kucsera János, a vendéglátó Széchenyi Kör elnöke mondott. Az előadó hangsúlyozta, hogy a délvidéki magyarság egyöntetűen a „perszonális”, tehát nem „területi autonómiát” szeretne. Arra a kérdésre, hogy egy esetleges népszavazáson a vajdasági magyarok az anyaországhoz való csatlakozás mellett voksolnának, az előadó így válaszolt: „Mevagyok róla győződve, hogy nem mernének az emberek határmódosításra szavazni. Nem hiszem, hogy egy népszavazás eredményeként nagyobb területek, egyáltalán területek, Magyarországhoz kerülhetnek. Mindenesetre minél tovább tart a Vajdaságnak ez a mai nyomorúságos sorsa, annál jobban kötődnek a magyarok az ezeréves „öshazához”. A Titó-éra alatt már kezdtek elfeledni, hogy magyarok, mert jobban ment a soruk, mint a Duna-Tisza közt élőknek. Akkoriban jugoszlávoknak mondták magukat. Most már másként gondolkoznak. Magyarország ma a régió legszilárdabb állama. Valljuk be, ez

is szempont, amiért egyre jobban vonzódnak a délvidéki magyarok az anyaországhoz. Benedek Suck (München)

Az októberi Magyar Forradalom ünnepe Münchenben

A Münchenben és környékén élő magyarok október 24-én, a Néprajzi Múzeum dísztermében tartották megemlékező ünnepségüket, amelyet a Magyar Szabadságharcosok Németországi Szövetsége rendezett. Piffkó András elnök üdvözlő és bevezető szavai után az ünnepi beszédet dr. Szentgyörgyvölgyi Péter országgyűlési képviselő tartotta. Az ünnepi műsorban közreműködtek: Gál Csaba, Jánosi Margit és Kucsera János. Az ünnepség kezdetén a Szózatot, a végén pedig a Himnuszt és a Székely Himnuszt énekelték a jelenlévők. ■

Anyagtorlódás miatt több cikket a következő számunkban közlünk. Szerk.

Zene-est Münchenben a forradalom ünnepén

Az 56-os magyar forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából a Bajor-Magyar Fórum és a Magyar Főkonzultus zongorakoncertet rendezett a müncheni Landesbank új kongresszus-termében. Az Európaszerte ismert Jandó Jenő zongoraművész Liszt-Bartók-Kodály műveket tolmácsolta: Liszt-től a „Vándorévek”-ciklus „Obermann-völgy és a Funerailles”; Bartóktól a Suite op.14, valamint az „Este a székelyeknél” és az „Allegro barbaro”; Kodálytól a „Maroszei táncok” volt a műsor. A meghívott közönség dübörgő tapsokkal honorálta a magas művészi nívón előadott számokat. Különösen is nagy ovációt kapott az Este a székelyeknél és az Allegro barbaro szünet nélküli egymasmellé illesztése: az előbbi melankólikus, lágy dallamát az Allegro barbaro „elszabadult” vad ritmusai követték. Bravúr-számnak egy Ostinato volt a ráadás.

A hangversenyt megelőzően Püspök László főkonzult, majd Elisabeth Schosser (kalocsai hímszerű blúzban) a Bajor-Magyar-Fórum elnöksége üdvözölték a megjelenteket, röviden méltatva az ünnep jelentőségét. Utánuk dr. Dietrich Wolf, a vendéglátó Landesbank igazgatósági tagja a bajor-magyar pénzügyi kapcsolatok pozitívumait ismertette, kiemelve a Landesbank jelentős szerepét. Végül Reinhold Bocklet, a bajor kormány európaiügyi államminisztere beszédében a német nép magyarok iránti háláját fejezte ki azért a bátor magatartásért, amely előbb a vasfüggöny, majd a berlini-fal lebontását: végső soron a német egyesülést előkészítette.

Hangverseny után a német közönség - ha addig nem ismerte – most megismerkedhetett a magyar szakácsművészet remekeivel.

- s i j -

A zsinatok története

Hubert Jedin, világhírű katolikus egyháztörténész, professzor volt a bonni Egyetemen. Egy felsősziléziai kisvárosban, Grossbriesen-ben született 1900-ban, meghalt 1980-ban. Itt ismertetett könyve az Egyház által egyetemesnek elismert 21 zsinat történetét elemzi, kezdve az első, a 325-ben megtartott niceai zsinattól egészen a II. Vatikáni zsinatig bezáróan. (Ecclesia Kiadó, Budapest 1998)

A szerző mindenekelőtt tisztázza: mit értünk egyetemes zsinaton? Érvényes egyházi előírások értelmében az egyetemes zsinatok a püspökök és jurisdikciónal (egyházi hatalom) bírót, meghatározott személyek gyűlései, melyeket a

pápa hív össze: azokon az ő elnöklei alatt a keresztény hitet és az egyházi fegyelmet illető ügyekben a katolikus egyház fő megerősítését igénylő döntéseket hoznak. Az egyetemes zsinatokon a világ püspökeinek jelentős része jelen van, de nem mindenki.

A történészprofesszor korszakonként mutatja be az egyes zsinatok munkásságát, rámutatva, hogy mindegyik tanácskozás másmilyen volt, attól függően, hogy milyen választ készült adni a felmerülő problémákra. Egyblokkban csoportosítja az ókor nyolc zsinatát, amelyen első sorban teológiai kérdésekben döntöttek az atyák, előtérbe állítva a Megváltó, Jézus alakját. Így határoztak arról, hogy a Fiú egylényegű az Atyával, hogy Jézusnak két természete van, egy isteni és egy emberi. Ezekon a zsinatokon küzdeni kellett az arianizmus, a manicheizmus, a marconizmus ellen. Az első két zsinaton pontosították a Szentháromság-tant, ezt követően fordult a teológiai gondolkodás Krisztus személyének misztériuma felé. A keleti és a nyugati egyház közötti viták már ekkor nem egyértelműek, így például másképpen ítélték meg a képprombolást, s Konstantinápoly pátriárkája többször vádolta azzal a pápát, hogy meghamisította az igaz hitet a „filioque” szónak a hitvallásba való beillesztésével, és a tisztítóüztől szóló tanítással.

Külön elemzi a szerző a IV. Lateráni zsinatot, amely arról rendelkezett, hogy minden értelme tudatában lévő keresztényt legalább az évenkénti egyszeri gyónásra és a húsvéti szentáldozásra kötelezze. Kevés változtatással még ma is érvényben van az 1274. évi lyoni zsinat pápaválasztási törvénye, hogy tíz nappal a pápa halála után a bíborosoknak az utód megválasztására a külvilágtól szigorúan elzárkózva (konklávé) kell összegyűlniük.

A reformáció kihívására választ adó trienti zsinat világos normákat adott a teológiának és a hirdetésnek, a tanítás vonatkozásában pedig szabatosan kijelölte a határokat, a protestáns reformációval szembeállította a katolikus reformot, de nem a középkor restaurálásával, hanem a lelképásztorkodás és az egyházi alkotmány modernizálásával. Az I. Vatikáni zsinaton az Egyház a felvilágosodás, majd a francia forradalom után is bizonyította életerejét, elpusztíthatatlanságát. Az Egyház elszegényedve bár, de belenőt a technika és a tömegek korszakába, lassan, szívósan küzdve a belső és külső ellenállással. Az Egyház súlyos gondjaira is választ adott ez a zsinat, a modern kor körülményei között.

S végül a hatásában talán legjelentősebb II. Vatikáni zsinat, amely a világ felé való nyitottságban járt élen. A szerző szerint az, hogy az ott elfogadott határozatok valóban hatékonyak lesznek-e, attól függ, hogy dekrétumainak szelleme és normái áthatják-e az egész Egyház életét? Figyelmeztet: az, hogy az Egyház a zsinat által kijelölt úton haladjon, valamennyiünk ügye, nemcsak a hierarchiáé.

Hubert Jedin rendelkezik azzal a történészekben csak ritkán meglévő képességgel, hogy vegyíti a tudományos stílust az elbeszélő készséggel, életszerű epizódjaival érzékelteti a kor és a bemutatott esemény hangulatát is. Így a zsinatok belső mozgásairól, erőviszonyairól, a gyakran igen éles vitákról is beszámol a gyakran igen éles vitákról is beszámol a helyszíni tudósító hitelességével. S ami még jobban emeli a mű értékét, hogy gazdag bibliográfiát és időrendi táblázatot is találunk a könyv végén. MK

Szájról – szájra vidám történetek

Andrássy útlevele

A szabadságharc leverése után Andrássy Gyula gróf is emigrációba kényszerült. A párizsiak – Teleki László gróf, Almásy Pál, Gorove István és Andrássy Gyula gróf – gyakran beszélgettek arról, ha tisztességgel lehetséges, tehát megalkodás és árulás nélkül mehetnek vissza kell térniük hazájukba, hogy ott-hon még hasznukat vehessék.

Müllbeck Károly rajza

1859-ben Londonban időzött, amikor a londoni osztrák követ magához kérte.

– Gróf úr, itt az útlevele! Akár holnap indulhat haza.

Andrássy átvette a passzust, szíve már a gondolatra is bizseregni kezdett, hogy hamarosan viszontláthatja kedveseit. Már az ajó felé fordult, amikor a követ utána szólott:

– Bocsásson meg gróf úr, de egy apróságot még el kell intéznünk.

Ezzel elébe tolt egy nyilatkozatot, amelyben Andrássy elismeri, hogy súlyosan vétett az uralkodó ellen, mert rebellis lett, de belátja a tévedését, s megbánja bűneit. Andrássy elolvasta a nyilatkozatot és aláírtalanul visszaadta az útlevéllal együtt.

– Tessék az útlevéll, nem tartok rá igényt. És mélységesen sértve érzem magam. Nem tudom, milyen aljasságot követhettem el, hogy önök feltételezik rólam, újabb aljasságra is kapható vagyok. Ha önt, vagy önöket, magammal egyenrangú, párbaj-képes személynek tartanám, kötelességemnek érezném, hogy megverekedjem e galád ötlet kitalálójával.

És becsapta maga mögött az ajtót.

Andrássy és Simor

A magyar történelemben egy időben volt Simor János hercegprímás és Andrássy Gyula külügyminiszter. Igen kedvelték egymást, jó barátságban is voltak, de ha csak lehetett, szellemes – de nem goromba – megjegyzéseket tettek egymásra. Ha nem lettek volna olyan markáns személyiségek, azt mondhatnánk, hogy évődtek egymással.

Simor még hercegprímás korában is szerény, visszahúzó ember volt, ezért a nyilvános szerepléseket, diplomáciai ügyeket, ha csak tehette, barátjára, a kalocsai érsekre testálta. Andrássy erre a tényre építve jegyezte meg – nem minden ironia nélkül:

– Magyarországon a katolikus egyháznak két feje van. A kalocsai érsek a látható, a hercegprímás a láthatatlan feje.

Simornak fülébe jutott a bonmot és legközelebb, találkozáskor Andrássyval, ezt mondta neki:

– Tudod-e, kegyelmes úram, hány feje van Magyarországnak kormányának? Megmondom, kettő. Te vagy a látható feje, de Deák pedig a láthatatlan.

Mit akart Arany János?

Az irodalomtörténészek és a kritikusok létjogosultságát egyesek szerint az bizonyítaná, hogy összekötő kapcsot képeznek az író és az olvasó között: megmagyarázzák az olvasóknak, miként értelmezze azt, amit elolvasott. Sok esetben azonban fogadatlan prókátoroknak bizonyulnak, olykor pedig kifejezetten melléfognak.

1877-ben jelent meg Greguss Ágost – a nagyhírű irodalomkritikus – tanulmánya, melyben Arany balladáit elemezve, értelmezve kifejtette az olvasóknak, mit is akart elmondani egyik-másik balladában a nagy költő.

Amikor elmesélték Aranyról, hogy ő – mármint Greguss szerint – voltaképpen mit is gondolt, legyintett egyet és így válaszolt:

– Gondolta a fene!

Válogatta Ramsay Győző

A párizsi Magyar Misszió nagy napja

Forgalmasnak bizonyultak az őszi hónapok a párizsi misszióban. A rendezvények sorozatát csak az ünnepek szakították meg, köztük az aradi vértanúk 150 éves évfordulója alkalmával rendezett megemlékezés.

Mindenszentek napjára Franciaország népszerű püspöke, Jean Michel Di Falco, a püspöki kar médiafelelőse, aki egyben a több mint 50 párizsi nem francia nyelvű missziók előjárója, bejelentette jövetelét, hogy átadja Ruzsik atyának a „Pro ecclesia et pontifice” kitüntetést. Ruzsik atya, több mint harminc éven át, minden magyar szívébe bekerült. Az ő érdeme, hogy mi magyarok saját tulajdonú Misszióval rendelkezünk, és az is, hogy ez a kis talpalatnyi otthon az Egyház kezéből ki nem csúszott. Sok viharon mentette át magyar közösségünket. Mint főlelkész, mint plébános a lelképásztori szempontok mellett a helyi egyházmegyével való jó viszony ápolását is fő feladatának tekintette. Kató Ferenc, ügyvivő nagykövet, ezt így fogalmazta meg: „Egy egész életút elismerése ez, Ruzsik atya tevékenysége a magyarok ügye is itt Franciaországban”.

A szentmise zárókönyörgése után, amikor Mgr. Di Falco átadta Ruzsik atyának a pápai kitüntetést, a hívek viharos tapsal fejezték ki örömlüket. Ruzsik atya köszönetében hangsúlyozta, hogy ez a megtiszteltetés az egész magyar közösséget illeti.

Már az apostoli áldást vártuk, amikor a püspök váratlanul bejelentette, hogy II. János Pál pápa Molnár Ottó jelenlegi plébánosunkat és főlelkészünket tiszteletbeli pápai prelátussá nevezte ki. A kitörő tapsvihart elcsendesítette Molnár atya arcán megjelent meglepetés és látható zavar. Köszönete is rövid és egyszerű volt. Ugyanis az ilyenemű kinevezéseket szigorú titoktartás előzi meg.

Ilyen örömhír után a pápai- és magyar himnuszt is lelkesebben énekeltük, majd ezt követte a Szent Vincés társaság áldófogadása. A gratuláló hívek között öröm volt találkozni Raymond Barre volt miniszterelnökkel és kedves feleségével, Csernus Sándorral, a Magyar Intézet igazgatójával és Misszióknak sok barátjával. Egy francia vendég megjegyezte, nálátok úgy van, mint a reformáció előtti időben, amikor még minden plébánosnak magának kellett gondoskodni, hogy utóda legyen. Nálunk ez így is van, válaszoltam.

Misszióknak nagy eseményéről a „Párizsi Notre Dame”, egyházmegyénk hetilapja is elismeréssel számolt be.

Léh Tibor egyháztestületi elnök

Hírek-események

A jordán király a pápánál

II. János Pál pápa és II. Abdallah jordániai király szeptember 18-án Castelgondolfóban szívélyes légkörű megbeszélést folytatott egymással. Joaquin Navarro-Valls vatikáni szóvivő elmondta, hogy a négyszemközti eszmecsere a közel-keleti békefolyamat eredményeiről és esélyeiről, valamint a Szentatya jövő évben esedékes közel- és közép-keleti zarándokútjáról volt szó. Most először történt, hogy a pápa jordániai uralkodóval találkozott. VR

Magyar egyházi és politikai vezetők Budapesten.

Erdély nyolc magyar püspöke (katolikus és protestáns) a Romániai Magyar Demokrata Szövetség vezető képviselőivel találkozott Budapesten a Határon Túli Magyarok Hivatala új székházának felavatásán. A Hivatal védnökséget vállalt a gyulafehérvári székesegyház renoválási munkálatai fölött és anyagi támogatása is várható a nagyméretű, költséges felújítási munkákhoz. MK

Az 56-os Forradalom és Szabadságharc évfordulójának megünneplése Párizsban

Okóber 2. szerdán, 18 óra 30 perckor az ISMERETLEN KATONA SÍRJÁNAK megkoszorúzása és ÖRÖKLÁNG meggyújtása a hősi halált halt magyar szabadságharcosok, a megtorlásban kivégzett mártírok és az 1956 előtti években kivégzett hazafiak tiszteletére. Az ünnepség most is a Diadalívénél (Arc de Triomphe) zajlott le.

Október 24. vasárnap. Ünnepi Szentmise a Magyar Katolikus Misszióban, utána ugyancsak a Misszióban Megemlékező ünnepség és Mindszenty hercegprímás emléktáblájának megkoszorúzása.

November 4-én, csütörtökön 11 órakor ünnepi megemlékezés és koszorúzás a megtorlásban mártírhalált halt Nagy Imre miniszterelnök és a kivégzett szabadságharcos mártírok jelképes emlékművénel a Père Lachaise temető 44. parcellájában. Ez utóbbi ünnepséget az Emberi Jogok Ligája rendezte. ■

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

AUSZTRIA BÉCS

Gyászír: Lapunk nyomdai kivitelezése közben kaptuk a hivatalos értesítést, hogy **dr. Gianone Egon** prelátus, a Pázmáneumnak hosszú időn át rektora, 1999. november 9-én régebbi, súlyos betegségben Bécsben elhunyt. November 18-án 15 órakor temették a Grinzing-i temetőben. Életpályájának ismertetésére és megérdemelt méltatására következő számunkban még visszatérünk. Szerk.

ANGLIA LONDON

Halottaink: **Kaszta Antalné**, sz. Apatóczy Irma, Bradford, 1999 január 8-án, 78 éves; **Turmezei Károly**, High Wycombe, 1999 július 30-án, 85 éves; **dr. Aradi Antal**, Luton, 1999 augusztus 5-én, 84 éves; **Hetey Attiláné**, sz. Balogh Judith, London, 1999 augusztus 6-án, 53 éves; **Bayers Napier**, London, 1999 augusztus 23-án, 80 éves; **Káli Tibor**, Leicester, 1999 augusztus 27-én, 66 éves; **Morvay Károlyné**, sz. Buzsák Anna, Croydon, 1999.szept.6-án, 93 éves; **Hollán Ernőné**, sz.Felsőörsi Nagy Mária, 1999 szeptember 22-én, 93 éves; **Molnár Lajos**, Stafford, 1999 szeptember24-én, 62 éves; **Pinke Rozália**, London, 1999 október 2-án, 93 éves; **Domogál Mihály**, London, 1999 október 12-én, 64 éves; **Kerekes Csaba**, Hove, 1999 október 21-én, 42 éves. *Imádkozzunk kedves halottainkért és gyászoló hozzátartozóikért.*

Tanulmányi Napok Innsbruckban

Október 6 és 10 között került megrendezésre a Katolikus Magyar Értelmiség (KMÉM)-Pax Romana által szervezett immár hagyományos „Innsbrucki Tanulmányi Napok”. Az idei találkozón – melynek témája a *G l o b a l i z á c i ó* volt – mintegy 80-an vettek részt egész Nyugat-Európából. Első hallásra a globalizáció egy gazdasági fogalomnak tűnhet, de amint az az előadásokból is kiderült – egy mindenkit érintő összetett jelenség, melynek egyházi, szociokulturális és politikai oldalát sem szabad figyelmen kívül hagyni.

A csütörtökön kezdődő lelki napon előjáróban **Merka János**, müncheni ifjúsági lelkész a globalizáció imént említett lehetőségeit és veszélyeit világította meg, rámutatva arra, hogy az egyháznak milyen felelőssége van abban, hogy ennek a dinamikus folyamatnak emberi arcot adjon. Meg kell találni az „arany középutat”: nem szolgáltathatjuk ki magunkat teljesen a globalizáció piacmechanizmusnak és szabályainak, de épp olyan helytelen lenne a globalizációt minden baj okává kikiáltani és a zárt nemzetgazdasághoz való visszatérést követelni. A továbbiakban neves pénzügyi szakemberek a globalizáció különböző gazdaságpolitikai jelenségeiről tartottak előadást: **Czigány Imre** közgazdász, Brüsszel (A globalizáció általános ismertetése); **Szabó Iván** ny.pénzügyminiszter, Budapest (Magyarország a globalizáció és integráció között); **Harsay György** üzembgazdász, München (Az Euro szerepe); végül **Mustó István** közgazdász, egyetemi tanár, Berlin (Gazdaság és politika a globalizáció korában).

A találkozó vasárnap kerekasztal-eszmecserével, majd ezt követően szentmisével zárult, melyet **Vass György SJ** és **Cserhádi Ferenc** müncheni plébános celebrált, a zenei aláfestésről pedig a fiatalok gondoskodtak.

Németi Ingrid, Innsbruck

FRANCIAORSZÁG PÁRIZS

Keresztelés: **Leblank Julia Erika**, L. Pascal Georges és Sidi Erika leánya, 1999 május 2; **Teleki Vincent Charles Alexandre**, T. Zoltán és Gmiz Fatima fia, 1999 május 22.; **Verebély Loise**, V. Koppány Gábor és Douchet Emánuelle Isabelle leánya, 1999 június 20.; **Pankotay Mathias Pierre Antoine**, P. Pierre és Kowal Martine fia, 1999 augusztus 7.

Elsőáldozás: **Hatala Nikola, Leblanc Julia** és **Sidji Jonathán**. *Hálásan köszönjük szüleiknek, hogy áldozatukkal hozzájárultak, hogy Isten gyermekei lehetünk.*

Szentségi házasságot kötöttek:

Precut János és **Boros Melinda**, Nagybánya, 1999 július 24.; **Bernard Etienne** és **Serka Vera**, Chantilly, 1999 augusztus 21.

Az örök hazába költöztek:

M. Rávai, Párizs, 1999 január; **N. Prokop-Gyurkovics Elisabeth**, Nice, **Bíró József**, Melun, 1999 április 10.; **Nagy Francois**, Boussy St. Antoine, 1999 május 5.; **Zelenyanszky Mihály**, Párizs, 1999 január 9.; **Jablanczy Michel**, Párizs, 1999 január 9.; **Szabó Zoltán**, Champs sur Marne, 1999 június 13.; **Fekete János**, Szeged, 1999 június 25.; **Farkas Mátyás**, Montreuil, 1999 június 24.; **Kiss-né, Oláh Rozália**, Jermenovci, 1999 június 9.; **Boros Nóra**, Párizs; **Stark-né**, Mezei Rózsika, Párizs, 1999 július 29.; **Francoise Pineou** de Montperieux, Párizs, 1999 július 25.; **Bíró Valéria**, Párizs, 1999 augusztus 8.; **Dr. Deák Ernő**, Gvaruzsa, 1999.szeptember 1.; **Hasznos István**, Argenteuil, 1999.szeptember 14.

Hollán-né, Felsőörsi Nagy Mária, Sevres, 1999.szeptember 22.; **Pázmány György**, Clichy, 1999.szeptember 27.; **Pascal-Kotter Mária**, Fontenay sus Bois, 1999 szeptember; **Kovács László**, Dreux, 1999 október 5.; **Uram, adj örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik.**

NÉMETORSZÁG

Özv. Bagossy Józsefné, sz. Ludescher Ilona. *1915 május 2-án Erdődön, 1999 nov. 4-én 89 éves korában elhunyt a Dallas-i (Texas) kórházban. Vallásos életet élt, sokat imádkozott.

1945-től Szatmáron élt, 89-ben vándorolt ki az Államokba, Ilona leányához. Gyászolják leánya, Kósa Istvánné és ferje, fia Bagossy István münsteri lelkész, hat unokája és három dédunokája. Temetése Szatmáron lesz. Az örök világosság fényeskedjék neki!

KARLSRUHE

Halottunk: Albrecht István 70 éves korában elhunyt. 1999 október 23-án Mettlach-ban sokan kísérték utolsó útjára, mint jó férjet, édesapát, nagyapát és jó barátot. *A jó Isten irgalmazza örök élettel!*

KASTL

Szeptember 4-én megkeresztelték **Dóry Marc Leventét**, D. Kimlét és Csaba negyedik gyermekét. A nagyszülők Kastlban nagyon örvendnek a tizedik unokának.

KÖLN

Halottunk: Október 1-én ismerősei és szerettei körében búcsúztak el **Klein Ilona**, euskircheni testvérünkötől a helyi temetőben.

MÜNCHEN

Halottunk: vitéz **Fasang Mihály**, 82 éves, temetése 1999 október 11-én az unterhachingi temetőben volt.

Nápoly, a betlehemek városa

Nápolyban is van karácsony úgy, ahogy azt maguknak a nápolyiak megteremtették.

Nápoly a betlehemek városa, és hogy azzá lett, abban maga a környezet is segített. A város maga fekvésénél fogva egy nagy betlehem. Van benne hegy, síkság, barlang, kanyargó utak, romok, síkátorok, öreg házak, pálmák, kutak. Csak le kell másolni ezt a terepet és benépesíteni a betlehemek hagyományos figuráival, a Szent Családdal, a háromkirályokkal, pásztorokkal, nyájaikkal. És bent lehet hagyni a tájban magukat a nápolyiakat is, a halászsokat, az utcai árusokat, pizzeriákat.

Fára való édesség nincs, sem apró vaníliás sütemény, sem aranydió, sem szaloncukor. És persze sok a papírból, drótból készült apró karácsonyfa.

A „karácsonyfagyújtás” nincs időhöz kötve. Nemhogy órához, még naphoz vagy héthez sem. Már december elején megjelenik az „albero di Natale” a kirakatokban, a benzinkutak üvegkalitka-irodáiban és a szegények lakásaiban. Mind villanyra vannak berendezve és a parányi fa egész adventben világít a sötét szobában. Dísz és lámpa egyben, mint a Madonna-kép szerény mécsesei.

És a nagy betlehemek? Még akadnak templomokban, tereken monumentális

Nápolyi betlehem (XVIII. sz.)

A müncheni Bajor Nemzeti Múzeum gyűjteményéből

A nápolyi betlehemnek valóban ezek az elemei, hiszen a betlehemet mindig a népi fantázia inspirálja. Elegendő elnézni a San Gregorio Armeno-utcába, ahol az egész év folyamán készülnek a betlehemek agyagfigurái, a Szent Család, a háromkirályok, a pásztorok és a nyáj darabjai, a bárány, a fekvő ökör, a csacsi. A pásztorok figurái között legfontosabb a „csodálkozó pásztor”, aki elsőnek érkezik a barlangba és széttárt karokkal szájatva áll. Aztán fontos személy a dudás.

De csupán ennyivel nem elégszik meg a nápolyi fantázia. A betlehemhez még más elemek is hozzátartoznak: az asztal körül ülő család, a halász halas vödörrel a kezében, a pizzát készítő asszony, a halat sütő szakács fehér sapkában, a mézsáros kezében kolbászfüzérrel, a boltos a fűszerüzlet előtt sajtokkal és boros flakókkal, a gesztenyés sütőrostéllyal, tojásfokja kosárral.

Aztán a fantázia kissé tovább is merészkedik és elveti a sulykot. A vadász puskával kezében különös „betlehemi” figura. Libát legeltető leányt is mintáz a „művész”, bár a legtöbb nápolyi soha életében nem látott ilyen madarat. Szélmalom is találunk a betlehemes díszek között, noha ez sincs ezen a tájon. A szélmalom talán még a spanyol idők emléke.

De mindaz, ami a San Gregorio Armeno-utca kis műhelyeiben történik, csak távoli előkészület. A karácsony első igazi hírnökei december elején jelennek meg a városban. Az Abbruzzókból lejönnek a pásztorok és már kora reggel szól a duda a tereken és a népesebb utak mentén. Ezt mi is szívesen halljuk, mert a dudász és a bekecsbe öltözött, tüszős, napégette arcú pásztor nép a mi betlehemesekre emlékeztetnek.

A nápolyi hagyomány valamikor csak betlehemmél ünnepelte a karácsonyt. Ez a hagyomány azonban ma már nem egyeduralgoló, mert itt Dél-Olaszországban is megjelent és hódít a karácsonyfa.

Majd minden templom állít betlehemet, sőt versengnek is egymás között, mert a hívek éppúgy járnak presepé-t nézni, mint ahogyan a nagyhéten a szentsírt látogatják. De az ízlés hanyatlak. Némelyik buzgó betlehemépítő modernizál és a királyok, a pásztorok, az olasz falusi házak mellé odakerül a benzinkút, a rádióállomás, a televíziós antenna. Sőt a háromkirályok repülőterek mellett haladnak el, a barlang közelében pedig rakétakilövő hely van, amelyet katonák őriznek lövésre kész fegyverrel.

Az újítók – jószándékát megértjük – ki akarják fejteni, hogy Krisztus mindenki számára eljött, nemcsak a pásztorok, a halászsok és a pizzasütők számára, hanem a rakétákat őrző különítmény számára is.

Kérdés, hogy ezek a rakétás, szemaforos, rádiótornyos „betlehemek” kifejezik-e a „Stille Nacht, heilige Nacht” szellemét. Különösen Nápolyban, ahol évszázadok óta nép és művészek versenyeztek a hangulatos presepe elővárszolásában.

Sok a zaj Nápolyban karácsonykor is. Az élet nem csendesedik le ezen az estén sem. Mozik, bárók, zenegépek működnek, szólnak és bömbölnek, mintha ez az éj éppen olyan volna, mint a többi.

A nápolyi szentestén ajándék nincs, az később jön, hogy úgy mondjam, megkésve érkezik január 6-án. És nem is a Jézuska hozza vagy a háromkirályok, hanem a Befana, az öregasszony, akit mi Vasorrú Bábának nevezünk. A rongyokba öltözött öregasszony éjnek idején a kéményen ereszkedik le és az ajándékot berakja a kikészített harisnyába.

Itt a karácsonyi énekeknek ninnanna a neve. A szó bölcsődalt, al-tatódalt jelent. Szépek, andalítóak, olykor kissé pattogóak, olaszosak. El tudjuk hallgatni őket egy darabig. De csak akkor lábad könnybe a szemünk, ha a „Mennyből az angyal”-t halljuk énekelni.

Megyer József

„Nápolyi séták” című könyvéből

APRÓHIRDETÉSEK

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

Budai kertés villában újonnan kialakított kettőszobás ill. másfél szobás, bútorozott komfortos lakások kiadók 40 DM/lakás, naponta. Parkolás zárt kertben, Tel.: 00-36 12 02 30 25.

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kívánt helységekre. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükkre, Hévíz vagy Budapestre. München: Tel./Fax: (D) 089/ 69 99 85, 089/67 056 18 vagy 0172 / 84 252 88.

Budaörsi zöld övezetben, 20 percre a centrumhoz apartman kiadó. Érdeklődni lehet: (H) 0036-23-441-171 telefonszámon.

BUDAPESTI, XII. ker. Alsósvábhelyi úti 50m²-es luxus örökklakás eladó. Érdeklődni telefon: (H) 00 36-1-2840 7288.

Betegápolást, gondozást vagy házvezetői munkát vállalok bentlakással Németországban. Megbízható, leinformálható nyugdíjas szakápoló nő vagyok. Jelige: „Szeretet”.

Eladó Balatonmáriafürdő központjában a víz parttól ca. 50 m-re kétszintes ikerparallal fele 2340 m² telken, 70 nm-es lakóterülettel. Irányár: 63.000 DM. Telefon: 0036/72/3344-166.

60-as, sportos, attraktív férfi rendezett anyagiakkal várja nemdohányzó, leinformálható, becsületes hölgyek bemutatkozó levelét 45-60 éves korig házasság céljából. Özvegyek, német és magyar nyelvtudásuk, gépkocsivezetői jogosítvánnyal rendelkezők, természetkedvelők előnyben. Minden fényképes levélre válaszolok. „Őszi találkozások”

Freiburgban lakó – német, magyar, román nyelven beszélő – Konzervatóriumot végzett, független nő (43/170/65), tartós kapcsolat kialakítása céljával, zenét kedvelő, házias, őszinte, független társat keres. Jelige: „Hegedű a kenyerem”.

BUDAPEST, V. ker. Országház, és Akadémia közötti dunaparti házban eladó egy teljesen felújított, igényes 44nm-es (nem leválasztott) lakás csodálatos körpanorámával (Lánchíd, Vár, Bástya stb.). Irányár DM 135.000,-. Tel. 0041 62 891 33 55.

„Alkalmi vétel! Balatontól délre közel Siofokhoz, termálforrásnál. Családi ház, 260 nm lakóterület, összkomf. tel., garázs, 6500 nm telek gyümölcsfákkal, melléképület. DM 50.000,-. Horváth Zsuzsanna, Bpest. 1126 Fodor-u. 20. Tel: 0036/1/2027050 esti órákban.”

NÉMETORSZÁGBAN keres időt, német, nyugdíjas, magyarul, keleti határhoz közeli városban egyszobás max. 400 DM-béru, nem alagsori bérlakást konyhával, fürdőszobával, WC-vel. München, Passau és környékük előnyben. Budapestben – örök lakásom van. Elérhető vagyok (H) 00361-20-33-949-es telefon sz. alatt.

58 éves özvegyasszony 168/71, sportos, nemdohányzó, rendezett anyagiakkal várja tartós kapcsolatot kialakítás céljával- természet, zenét, képzőművészetet kedvelő urak bemutatkozó levelét. Lehetőleg német nyelvtudással. „Ujrakezdés 2000” jeligré a kiadóba.

Erdélyi származású, 25 éves lány megismerkedne emberi értékekben gazdag, meleg otthonra vágyó, magyarul beszélő férfival házasság céljából 40 éves korig. Kalandosok kíméljenek. Fényképes levelet „Geni” jeligré a kiadóba.

Balatonfenyves, vízközi igényesen berendezett, téliisített iker villa –teljesen szeparált- fele, ca. 95 nm lakóterület, 3600 nm parkosított telekkel, betegség miatt eladó. Irányár DM 109.000 Érdeklődni: (H) 00 36 / 1/ 3559-169.

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NÉMETORSZÁGBAN

Kedves olvasóink, időnként közöljük a magyar lelkeségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarul nyelvű szentmisék helye és ideje után.

BERLIN- HAMBURG-i és HILDESHEIM-i Egyházmegyék

– Misézó helyek: Braunschweig, Berlin, Bremen, Hannover, Hamburg, Kiel, Lübeck.

Érd.: Ft. Rasztovác Pál, Ung. Kath. Misszon, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 24 60 49. ill. Berlinben: Nagy Iván, Ung. Kath. Kirchengemeinde Szent Erzsébet, Bundesallee 106, D-12161 Berlin, Telefon:(030) 859 23 95, Fax: (030) 851 25 93.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel

– Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg, Straubing: **Érd.: Ft. Bárány József, Ung. Kath. Misszon, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, Telefon: (0911) 507 57 96**

ESSEN-i Egyházmegye

– Misézó helyek: Duisburg, Oberhausen, Bochum, Essen, Neukirchen-Vluyn, Moers, Mülheim: **Érd.: Ft. Major Márk, Ung. Kath. Misszon, Steeler Str. 110, D-45139 Essen, Telefon:(0201) 28 47 40**

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel

– Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Trier, Saar-brücken, Freiburg, Baden-Baden, Karlsruhe, Pforzheim, Freiburg, Strasbourg, Mulhouse, Colmar: **Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ung. Kath. Misszion, Schneidmühler Str. 12, D-76193 Karlsruhe, Telefon/Fax: (0721) 68 72 15**

KÖLN-i Főegyházmegye

– Misézó helyek: Köln, Longerich, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal: **Érd.: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln, Telefon: (0221) 238060.**

MAINZ-LIMBURG-FULDA-i Egyházmegyék frankfurti székhellyel

ÚJONNAN MEGJELENT MAGYAR DALOK!

Adi Pop: „**VÉRZŐ HAZÁDBÓL**” címmel, 56-os magyarok számára készült CD, minden idegenben élő magyarnak csodálatos élmény. Meghallgatása során a hallgatóban felelevenedik a forradalom, az azt követő menekülés, az új haza, a honvágy. És az eredmény a mai napig, „Mindegy, hogy mire vitted- és hová haladtál, a végén mégis csak magyar maradtál”. Biztos vagyok benne, hogy ezek a valóságból merített szívhöz szóló, mély érzelmekkel telített dalok, mint „**A FORRADALMÁR HALÁLA**”, a „**VÉRZŐ HAZÁBÓL**” vagy „**A JÖVŐ GYERMEKE**” egy jó magyar szeméből kicsalja még a könnyet is. 20,- DM borítékban, azonnal küldjük a CD-t.

UNGARÓBLUES MUSIK VERLAG:
Éva Jággi, Friedberg Str. 8,
CH-3380 WANGEN an der AARE

Minden Adopcióhoz szükséges engedéllyel rendelkező francia házaspár szeretne egy magyar polyásbabát örökbe fogadni. Választ kérek „**Újszülött**” jeligré a kiadóban.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsek-kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München – Sonderkonto: Postbank München, Konto-Nr.: 606 50-803, BLZ 700 100 80.

Stuttgartban élő 53 éves özvegy férfi, ezen a környéken hölgy ismeretségét keresi, házasság lehetséges. Jelige: „**Karácsony**”

Szeretnék megismerkedni özv. 60-68 év közötti, 175-180 magas, nemdohányzó, jó szívű, intelligens férfival. Telefon: (D) 07476/914183.

23 éves angolul beszélő fiatalember dolgozna német vagy angol nyelvetudással. Gazdasági főiskolai végzettségem van, marketing szakképzésem, gyakorlatom a teherautó alkatrészek kereskedelmében és a szőlőtermesztésben. Akár fizikai munka is érdekel. Szíves válaszokat vagy magyarországi címemre (Dér Péter, H-3261 Pálosvörösmart, Mátra-út 5) vagy Prof. Dr. Kaplony Péter (CH-8006 Zürich, Ottikerstrasse 10) címére kérem.

Budapest I. kerületben eladó a naphegy nyugati lejtőjén egy lakásos épületben emeletre-építéssel újabb 170 nm lakás építési joga. Utcaról különbejárattal Széchenyihégyre panoráma kilátás. Tel./fax: 0036-1-213 9483.

Budapestben, az Andrássy úton, az operánál felújított, csendes, másfél szobás lakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (D) 049/89/937888.

Társat keresnek hölgyek és urak 18-80 éves korig. 1074 Budapest Csengery u. 23. (H) 00361-341-5955.

Személyes horoszkópját tudományosan kidolgozva, de érthető nyelven fogalmazva, (csak a születésnap és a születés pontos időpontja szükséges) elkészíti Magyar Gézáné, H-9023 Győr, Ifjúság-krt. 34, X.e. 59. a. Tel: 0036-96-400176. Díj: 300,- DM személyenként.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Magyar Katolikus Főlelkészeg
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
(Ungarische Delegatur)

Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészeg
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő Fejős Ottó
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős
Abonnement: DM 30,— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 45,—

ELŐFIZETÉS:
Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik,

ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 3,00 DM

Előfizetési ár egy évre DM 30,—

vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúlra légipostával DM 45,—

Lapzárta minden hónap 10-én.

Hirdetéseket csak 10-ig fogadunk el.

Postbank München:

Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80

Katholische Ungarnseelsorge,

Sonderkonto „Életünk”.

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: GRAPHOS GmbH

Planegger Str. 87C, 81241 München

Tel. (0 89) 55 34 44

Druck: AMPER DRUCK GmbH

WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH

Hasenheide 11, 82256 Fürstenfeldbruck

Tel. (0 81 41) 61 01 20

Fax (0 81 41) 60 01 28

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk” müncheni postabank számlájára befizetni.
A szerkesztőség

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak 1996 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés DM

ára soronként (kb. 40 betű) 7,—

Jelige portóval 7,—

Külön kívánásokat esetenként árazunk.

Üzleti-, nyereséges hirdetések

soronként 10,—

nagybetűs (kétsoros) sor 20,—

kétfasoros hirdetés az összeg kétszerese.

Egymásutáni háromszori hirdetés esetén

10 % kedvezmény

Egymásutáni hatszori hirdetés esetén

20 % kedvezmény

Egy évi hirdetés esetén

25 % kedvezmény.

Hirdetések határideje minden hónap 10-e,

b e f i z e t v e !

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Kérjük előfizetőinket, hogy a befizetési díj összegét US 45,- értékében Münchenbe, a szerkesztőség címére küldjék. Előfizetési díj egy évre 17,- US \$ + 3,- US \$ portó.

A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

Református istentisztelet Münchenben a hónap minden 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor, Reisinger Str. 11.

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető Magyarországon az OTP Bank Budapest VIII. ker. Körzeti fiók: 11773085-07063558, t.a. 973080706355 számú kontójára, Fejős Ottó néven. Évi előfizetés híveknek: 2000. Ft.; lelkészeknek öt intenciósi testimonium a kiadóhivatal címére.

BEATRIX PANZIÓ H-1021 Budapest, Széher út 3. Tel./Fax: 0036-1-3943-730 és telefon 0036-1-2750-550. Szeretettel várjuk családias panzióknban, zöldövezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal – zárt autóparkoló.

Dr. Schulte – Dr. Frohlinde, ügyvédi tanácsadás minden jogi kérdésben.
Schwarz Annemarie, hitestolmács és fordító német / magyar nyelven.
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

Hazatelepülők, nyugdíjasok részére és üdülésre is alkalmas új többlakásos társasházban lakások individuális tervezéssel a Szálka-i tónál (természetvédelmi terület és horgászparadicsom) és Budapestben megbízható építésznél olcsón leköthetők.
Kontakt: Architekturbüro Schendl Ferenc
Telefon: 0751/556573 Németország

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

Olcsó áron raktárról – kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

KIADÓHIVATALUNKNÁL KAPHATÓ VIDEOKAZETTÁK:

Márton, Krisztus Katonája	DM
Szent Márton püspök élete.	
dr. Szabó József összeállításában.	
30 perc VHS-PAL	25,—
Apor Vilmos élete	
30 perces film, megjelent Apor Vilmos boldoggáavatása alkalmából magyarul, dr. Szabó József összeállításában.	
VHS-PAL	25,—
Teréz – egy közönlük	
35 perces film, megjelent Lisieux-i Szent Teréz halálának 100. évfordulójára. VHS-PAL	25,—
Árpádházi Szent Erzsébet élete	
magyarul vagy németül, 40 perces film, VHS-PAL	25,—
Lourdes	
50 perces film VHS-PAL	30,—
Lourdes-i csodák és gyógyulások	
Dokumentumfilm hat csodásan meggyógyulttal; 90 perc, VHS-PAL	30,—

Megrendelhető:
Ungarische Katholische Delegatur
Redaktion Életünk
Landwehrstr. 66, D-80336 München

Megjelent!

Bitter T. Ákos „Vigasz nélkül” c. verses-könyve. Megrendelhető a szerző címén: H-1191 Budapest, Széchenyi u. 14.

Teres Ágoston SJ „Biblia és asztronómia” – Mágusok és a csillag Máté evangéliumában. Kemény kötésben 340 oldal, 55 kép és ábra. **Megrendelhető:** Springer Orvosi Kiadó Kft.: H-1327 Budapest, pf. 94. Bolti ár: 590 Ft + portó.

Zsolnay-mintával himzett terítők megrendelhetők. Telefon: (H) 00 36/96-326 349, vagy (D) 00 49/89-157 40 36

Eladó HARKÁNYON! 95 nm-es, kétszobás (nappalis, étkezős), bútorozott, emeletes nyaraló garázzsal. A strandtól kb. 900 m-re. Irányár: 10 millió Ft. Érd.: Telefon (H) 0036-79-321-698.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten
Kreitmayrstr. 26 – 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

<i>Badacsonyi Szürkebarát</i>	DM
<i>Debrői Hárslevelű</i>	7,80
<i>Etyeki Chardonnay</i>	6,80
<i>Villányi Rosé, Kékőpörtő</i>	8,80
<i>Villányi Kékfrankos</i>	8,80
<i>Villányi Cabernet</i>	9,80
<i>Egri Bikavér</i>	10,80
<i>Tokaji Szamorodni</i>	7,50
<i>Tokaji Asszú 3 puttonyos</i>	12,50
<i>Tokaji Asszú 4 puttonyos</i>	16,50
<i>Kecskeméti barackpálinka</i>	29,—
<i>Unikum</i>	29,—
<i>Egri cseresznyepálinka</i>	25,50
<i>Diólikőr</i>	0,5 liter 14,50
<i>Címeres barackpálinka</i>	33,—
<i>Sárgabarack-, Málnalikőr</i>	0,5 liter 13,50
<i>Tarhonya, kocka, laskatészta</i>	1 kg 7,—
<i>Májás-, véres hurka, dísznócsaj</i>	13,—
<i>Tokaszalonna</i>	15,—
<i>Füstöltzalonna</i>	12,—
<i>Friss kolbász</i>	15,—
<i>Házi kolbász</i>	17,—
<i>Téliszalámi</i>	33,—
<i>Szegedi szalámi</i>	30,—
<i>Csabai, Gyulai</i>	27,—
<i>Szaloncukor kapható!</i>	